

Praktijkvoorbeeld Omgevingswet: Programmamanager en Raad

Hoe inwoners van Hardenberg hun eigen buurt bouwen

Initiatiefnemer van bijeenkomsten. Gespreksleider.
Toehoorder. Raadsleden in de gemeente Hardenberg nemen allerlei rollen op zich om zoveel mogelijk inwoners uit verschillende hoeken te betrekken bij de Omgevingsvisie. Dat lukt en bevalt prima, vertelt projectleider Omgevingsvisie Jan Nabers.

Wat is het idee?

We willen inwoners van alle kernen zo breed mogelijk betrekken bij de Omgevingsvisie. Mensen die altijd al geïnteresseerd zijn en ook burgers die je anders nooit ziet op avonden van de gemeenten. Wat vinden zij belangrijk in hun dorp? Wat voor ideeën hebben ze en waarom? Samen met de provincie Overijssel hebben we daarvoor een concept ontwikkeld: www.bouwjeeigenbuurt.nl. Om te beginnen is het een website waar inwoners eenvoudig kunnen aangeven wat hun prioriteiten en

ideeën zijn. Ze kunnen daar ook ideeën indienen, wat op vrij grote schaal is gebeurd. Het is ook een methode om gestructureerd met inwoners in gesprek te gaan. Dat doen we bij bijeenkomsten op zoveel mogelijk verschillende plekken. In de kerk, de voetbalkantine, in een standje op de markt, in het verzorgingshuis, op school, enfin verzin het maar. Het gaat om pluriformiteit, mensen hebben verschillende burgerschapsstijlen, we willen ze allemaal betrekken vanuit het idee dat dit uiteindelijk de betrokkenheid op elkaar versterkt.

Hoe pakt u dat aan?

We hebben eerst open avonden georganiseerd voor de kern van betrokken bewoners. Ook zijn we in gesprek gegaan met de besturen van de Plaatselijke Belangen in de 29 kernen, dat zijn de organisaties die opkomen voor de belangen van hun dorp. Sommige besturen maken zelf een dorpsvisie,

andere organiseren een feestje of een braderie. We hebben overal gevraagd hoe en waar we met bewoners in gesprek kunnen gaan. We hechten eraan dat Plaatselijke Belangen de uitnodigende partij is voor het gesprek, en niet de gemeente. Juist om ook mensen aan te spreken die niet zo bezig zijn met 'de overheid'.

Wat is de rol van gemeenteraadsleden daarbij?

We beschouwen de gemeenteraad en de gemeentelijke organisatie voor de gelegenheid als één systeem. Ik heb raadsleden gevraagd hoe ze betrokken willen zijn, als toehoorder of als gespreksleider. Sommigen organiseren zelf gesprekken. Tien raadsleden wilden graag gesprekken met inwoners leiden, zij hebben daarvoor een speciale training gevolgd. Dezelfde training als de gemeenteambtenaren die optreden als gespreksleider. Er zijn ook raadsleden die zelf bijeenkomsten met bewoners organiseren, en er zijn ook raadsleden die liever alleen komen luisteren. Het is allemaal even goed.

Hoe gaat het eraan toe bij zo'n bijeenkomst?

In groepjes van acht geven inwoners op zeven verschillende gebieden aan wat ze belangrijk vinden. Dat gaat met een soort bouwplaat waarop je stickers kunt plakken. De gespreksleider kijkt naar wat eruit komt en gaat vervolgens het gesprek aan. Waarom vind je het belangrijk dat er een georganiseerde ontmoetingsplek is in het dorp? Hoe verplaats je je? De gespreksleider structureert en noteert de opbrengst. Onder zijn leiding praten deelnemers met elkaar en ze luisteren naar elkaar.

Raadsleden die optreden als gespreksleider zeggen dat ze het leuk vinden om op deze manier in gesprek te gaan met inwoners. De toonzetting is vaak wat positiever dan bij het werk in de raadszaal. Het gaat immers over ambitie, over perspectief.

Hoe verwerkt u de uitkomsten?

Studenten van Saxion Hogeschool gaan de uitkomsten met begeleiding van onze organisatie verwerken in een rapport. Deze externe analyse vervlechten we vervolgens met bestaand ruimtelijk beleid. We bouwen bij wijze van spreken een brug en lopen er overheen, stap voor stap kijken we hoe ver we komen. De raad is daar ook weer een onderdeel van. Waar staan we nu? Hoe doen we het samen? Ik heb de vrijheid genomen om steeds rechtstreeks met de gemeenteraad te communiceren. Wie wil er meedenken? Hardenberg is een gemeente van 'gewoon dóen', een gemeente die ruimte wil geven aan mensen met initiatieven. In de raad wordt al langer gesproken over wat dit betekent voor de rol van de gemeenteraad. Dat begon met een presentatie over hoe de wereld en burgers zijn veranderd. Dat de zuilen zijn verdwenen, dat mensen steeds meer zelf organiseren. Het motto van die bijeenkomst was een veelzeggende uitspraak van Ghandi. 'Alles wat je voor me doet maar niet met me, doe je tegen me.'

Het concept en de website

www.bouwjeeigenbuurt.nl is kosteloos te gebruiken door andere gemeenten. Neem voor meer informatie contact op met Jan Nabers, tel. 06-51063284 jan.nabers@ommen-hardenberg.nl